نفت و انرژی

نخستین حلقه چاه گازی طرح اینفیل وارد مدار می‌شود

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با اشاره به شتاب روند عملیات اجرایی طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی پارس جنوبی و افزایش تعداد دکل‌های حفاری فعال در این طرح به ۴ دکل، گفت: طی یکماه آینده، نخستین حلقه چاه گازی طرح اینفیل وارد مدار می‌شود.

به گزارش زمان به نقل از شرکت نفت و گاز پارس، تورج دهقانی با بیان اینکه هم‌اکنون چهار دکل حفاری در طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی و سه دکل دیگر نیز در سایر بلوک‌های گازی مشغول فعالیت‌های حفاری هستند، اظهار کرد: با اتکا به تدابیری که طی ماه‌های اخیر اندیشیده شده، شاهد سرعت‌بخشی در روند حفاری‌های این طرح خواهیم بود.

وی با اشاره به اینکه دکل‌های حفاری سحر ۱ و پاسارگاد ۲۰۰ در بلوک گازی سکوهای 19A و 19B پارس جنوبی مستقر شدند، گفت: با استقرار این دو دکل، شمار دکل‌های فعال در طرح اینفیل به چهار دکل افزایش یافته است و با تحقق این اقدام، گام مهمی در عملیات اجرایی بسته‌های سوم و چهارم طرح حفاری چاه‌های درون میدانی پارس جنوبی برداشته شده است.

مدیرعامل نفت و گاز پارس با اشاره به اینکه پس از انجام فعالیت‌های مقدماتی، حفاری چاه‌های جدید آغاز می‌شود، بر نیاز به پایداری تولید گاز و پرهیز از وقفه در تأمین انرژی کشور تأکید و اظهار کرد: طبق برنامه‌ریزی دقیق کارفرما، با حداقل زمان ممکن و مجوز یکبار توقف تولید، دکل‌های حفاری سحر ۱ و پاسارگاد ۲۰۰ به طور همزمان بر روی این دو سکوی گازی مستقر شدند.

دهقانی با بیان اینکه هم‌اکنون چهار بسته کاری طرح اینفیل بطور کامل در فاز اجرا قرار گرفته است، تصریح کرد: مطابق برنامه‌ریزی طی یک ماه آینده، حلقه اول نخستین چاه این طرح تکمیل و چاه، آماده تولید گاز می‌شود.

وی ضمن قدردانی از حمایت‌های شرکت ملی نفت ایران برای سرعت‌بخشی به اجرای این طرح افزود: در این طرح ۳۵ حلقه چاه درون‌میدانی که در نقاط مختلف میدان پارس جنوبی هدف‌گذاری شده، حفاری خواهند شد و پس از بهره‌برداری، شاهد افزایش تولید از میدان پارس جنوبی خواهیم بود.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با تأکید بر اینکه طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی در راستای کمک به نگهداشت تولید گاز و رفع ناترازی انرژی در دستور کار قرار دارد و پیشرفت آن به صورت روزانه رصد و ارزیابی می‌شود، تصریح کرد: این طرح از برنامه‌های مهم شرکت ملی نفت ایران در راستای حفظ و نگهداشت توان تولید مخزن پارس جنوبی است و در سه سال آینده نقش مهمی در مدیریت ناترازی گاز تولیدی و مصرفی کشور ایفا می‌کند.

طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی پارس جنوبی در ۱۷ سکوی گازی اجرا می‌شود و با تکمیل و بهره‌برداری کامل از این طرح، ظرفیت تولید گاز مخازن پارس جنوبی، روزانه ۳۶ میلیون متر مکعب افزایش می‌یابد.

کاهش ۸ درصدی بارندگی؛ ریزش‌های جوی ۴۲ میلیمتر شد

ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور از ابتدای سال آبی تا کنون معادل ۴۲.۳ میلیمتر بوده که این مقدار بارندگی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته (۴۵.۸ میلیمتر) کاهش ۸ درصدی را نشان می‌دهد.

به گزارش زمان به نقل از مهر، از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهرماه) تا ۸ دی‌ماه میزان ورودی سدها ۴ میلیارد و ۴۷۷ میلیون مترمکعب بوده در حالی که مدت زمان سال گذشته ۵ میلیارد مترمکعب می‌رسید و اکنون کاهش ۵ درصدی ورودی سدها را شاهد هستیم.

خروجی سدها نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته افزایش ۴ درصدی را نشان می‌دهد به طوری که در از ابتدای مهرماه تا ۸ دی‌ماه خروجی سدها ۶ میلیارد و ۹۶۰ میلیون متر مکعب بوده در حالی که سال گذشته این عدد به ۶ میلیارد و ۷۱۰ میلیون مترمکعب می‌رسید.

همچنین آب موجود در مخازن سدها از ابتدای سال آبی تا اول دی‌ماه ۲۲ میلیارد و ۳۷۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته ۲۰ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب افزایش ۹ درصدی را نشان می‌دهد.

در مجموع نیز ۴۳ درصد از سدها پر و ۵۷ درصد دیگر از ظرفیت مخازن سدها خالی است.

ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور از این سال آبی تا کنون معادل ۴۱.۴ میلیمتر رسیده که این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت ۶۲ میلیمتر ۳۳ درصد کاهش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته ۴۱.۹ میلیمتر ۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور ابتدای سال آبی تا کنون معادل ۴۲.۳ میلیمتر است که این مقدار بارندگی نسبت این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت ۶۹.۴ میلیمتر ۳۹ درصد کاهش و نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته ۴۵.۸ میلیمتر کاهش ۸ درصدی را نشان می‌دهد.

عارف: راهبرد اصلی دولت بازگشت مردم به صحنه اقتصاد است

"تعاون" ضرورت و نیاز امروز کشور

معاون اول رئیس‌جمهور در یازدهمین جلسه شورای اقتصاد با تأکید بر ضرورت فعالیت تعاونی‌ها در کشور گفت: راهبرد مهم «دولت وفاق ملی» در حوزه اقتصاد این است که امور را به بخش‌های غیردولتی برگردانیم، از دیدگاه ما «تعاونی» ضرورتی است که از چند دهه قبل باید به سمت آن می‌رفتیم اما متاسفانه دولت‌ها به سمت تمرکزگرایی رفتند.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، در یازدهمین جلسه شورای اقتصاد که صبح دیروز در دفتر معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد، موضوعات «تعیین تعرفه خدمات صورتحساب‌های الکترونیکی شرکت‌های معتمد مالیاتی»، «اصلاح مصوبات شورای اقتصاد برای اجرای طرح توسعه حمل و نقل مسافر با قطار شهری در تهران و هشت کلان شهر اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرمانشاه، مشهد، کرج و قم» و «تعیین حدنصاب ارزش کالاها و خدمات ایرانی در طرح‌های نیروگاه‌های تجدیدپذیر، موضوع بند ب ماده ۵ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در ابتدای این جلسه، گزارش اتاق تعاون ایران درباره ضرورت حضور بخش تعاون در توسعه و عمران کشور و اتمام پروژه‌های ناتمام دولتی ارائه شد.

در ادامه این جلسه، موضوع «استفاده از ظرفیت قانونی شرکت‌های توسعه عمران شهرستانی برای توسعه مشارکت اقتصادی» ارائه شده و مورد بحث قرار گرفت.

پس از ارائه این گزارش، عارف با تاکید بر ضرورت و نیاز امروز ایران به حضور تعاونی‌ها در صحنه صنعت، کشاورزی و اقتصاد ایران گفت: متاسفانه دولت‌ها در چند دهه اخیر، به جای پرداختن به تعاونی‌ها به سمت «تمرکزگرایی» رفتند و این دیدگاه باعث شد تعاونی‌ها در عمل حذف شوند اما راهبرد اصلی دولت چهاردهم بازگشت به حضور مردم در صحنه اقتصاد و واگذار کردن امور به تعاونی‌ها است.

وی در ادامه خطاب به مسئولان بخش تعاونی گفت: در قالب یک برنامه به نقش تعاونی‌ها در پیشبرد برنامه هفتم پیشرفت بپردازید، چنین برنامه‌ای هم نیاز دولت و هم لازمه توسعه است.

معاون اول رئیس‌جمهور افزود: اگر در برنامه‌های گذشته توانسته بودیم از تعاونی‌ها به درستی استفاده کنیم اکنون شاخص‌های توسعه کشور ما، وضعیت بهتری داشت، ما معتقدیم که دولت نباید سراغ کاری که بخش خصوصی می‌تواند انجام بدهد برود و این مسأله را به زودی ساماندهی می‌کنیم.

این باور ما و ضرورت دولت است. وی افزود: رفتن به سمت تعاونی‌ها هنرما نیست بلکه ضرورتی است که چند دهه قبل باید به این سمت آن حرکت می‌کردیم.

عارف ادامه داد: ما آمادگی داریم که در هر بخشی که تعاونی‌ها طبق قانون می‌توانند فعالیت کنند از آنها حمایت کنیم اما در مقابل، تعاونی‌ها هم نباید نگاه خیریه‌ای به دولت داشته باشند، آنها باید به صورت یک نهاد، NGO و بنگاه اقتصادی واقعی فعالیت کنند.

در بخش دیگری از این جلسه، دکتر عارف با تأکید بر ضرورت رفع هر چه سریع‌تر ناترازی‌ها در حوزه برق با ساخت نیروگاه‌های خورشیدی و بادی گفت: ناترازی برق، ضربه سنگینی بر بخش تولید وارد کرده که قابل چشم‌پوشی نیست اما برای رفع این ناترازی و ساخت نیروگاه‌ها، انتقال فناوری‌های پیشرفته به کشور و حمایت از تولید داخلی باید مورد توجه قرار گیرد.

فرزین: نیازهای ارز مردم و تجار در بازار تجاری تأمین شود

تاکید بر ضرورت ایجاد ثبات اقتصادی در بازار

رئیس کل بانک مرکزی با تاکید بر ضرورت ایجاد ثبات اقتصادی در بازار های مختلف گفت: هنگامی که ثبات اقتصادی اتفاق می افتد، همه از آن منتفع می شوند.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، محمدرضا فرزین در جلسه هماهنگی با هلدینگ های پتروشیمی، ضمن تقدیر از همکاری مطلوب صنعت پتروشیمی در عمل به تعهدات خود و بازگرداندن ارز به چرخه اقتصادکشور با تاکید براینکه همه فعالان اقتصادی کشور با پیش بینی شدن نرخ ارز در بازار ارز تجاری که کشف نرخ در آن برمبنای عرضه و تقاضای و توافق خواهد بود منتفع خواهند شد از ورود هلدینگ های پتروشیمی در بازار ارز تجاری از هفته آینده خبرداد .

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به ویژگی های سامانه ارز تجاری گفت: هم اکنون با راه اندازی سامانه ارز تجاری به سمتی سوق پیدا می کنیم که تقریبا روزانه تسویه معاملات ریالی در مرکز مبادله ارز و طلای ایران نزدیک به ۲۰ همت خواهد بود. حجم معاملات و نوع فعالیت مرکز مذکور در زمینه ارز و طلا، نشان دهنده تأثیرگذاری و وسعت فعالیت این مرکز در صنعت مالی کشور است. فرزین ادامه داد: فعالیت سامانه ارز تجاری به گونه ای است که نه تنها نهاد سیاست گذار از تأمین نیازهای ارزی کشور در نظامی کارا و مبتنی بر بازار اطمینان حاصل می کند، بلکه عرضه کنندگان نیز می توانند با عرضه ارز صنعت خود نسبت به تأمین مالی و نیازهای توسعه ای خود اقدام کنند. علاوه بر این نرخی شکل خواهد گرفت که به نفع متقاضی و عرضه کننده است و رانت و انتفاعی متوجه دلالان و واسطه ها نخواهد بود. رئیس کل بانک مرکزی تاکید کرد: به دنبال به حداقل رساندن حجم معاملات ارزی در بازارهای غیر رسمی هستیم و می خواهیم تمام معاملات قانونی و نیازهای تجاری و خدماتی تجار و بازرگانان و مردم در این بازار تامین شود. وی افزود: انتقال تمام نیازهای رسمی کشور به بازار ارز تجاری ممکن است و البته هدف ما این است که نرخ بازار ارز تجاری، نرخ ارز کشور باشد. امری که سالها در کشور محقق نشده است. براساس برآوردها، به واسطه راه اندازی سامانه ارز تجاری، نزدیک به ۷۰ یا ۸۰ میلیارد دلار در این بازار معامله انجام خواهد شد. در این زمینه نیز با نگاهی به حجم معاملات سال گذشته در می‌یابیم که ۶۵ میلیارد دلار در بازار نیما معامله شده است. از این منظر و باتوجه به حجم معاملات این نرخ باید مبنای بازار ارز کشور باشد و به بازارها علامت دهی کند. فرزین با بیان اینکه علامت دهی نرخ برای بانک مرکزی حائز اهمیت است، عنوان کرد: به دنبال آن هستیم نرخی که در بازار ارز تجاری شکل می گیرد به سایر بازارها علامت دهی کند. پیش از این نیز نرخ بازار نیما به بازار کالا علامت می داد، اما به بازار دارایی علامت دهی نمی کرد.

لذا امیدواریم در آینده بازار دارایی نیز علامت دهی کند و بتوانیم یک بازار تنظیم شده و تحت نظر بانک مرکزی را داشته باشیم که علامت دهی لازم را به سایر بازارها داشته باشد. زیرا زمانی که تکانه های سیاسی و امنیتی رخ می دهد، متأسفانه شوک های نقدینگی در کشور ایجاد می شود و موجب تغییراتی در قیمت ها می‌شود که طبیعتاً موجب نگرانی عاملین اقتصادی فراهم می‌گردد و می تواند انتظارات تورمی را تحریک کند. رئیس کل بانک مرکزی در ادامه با تاکید بر ضرورت ایجاد ثبات اقتصادی در بازار های مختلف گفت: هنگامی که ثبات اقتصادی اتفاق می افتد، همه از آن منتفع می شوند. فعالان اقتصادی کشور از بی ثباتی ها و غیرقابل پیش بینی بودن نرخ ها آسیب می بینند. در این باره ما به عنوان بانک مرکزی موظفیم شرایطی را برای قابل پیش بینی شدن نرخ ها فراهم آوریم و بتوانیم ثبات اقتصادی را با وجود شوک های سیاسی و امنیتی برقرار کنیم. البته در این مسیر همراهی و کمک فعالان اقتصادی بسیار تعیین کننده است. رئیس هیأت عالی بانک مرکزی تاکید کرد: یک بازار قاعده مند، به ثبات اقتصادی بیش از دستوری بودن نرخ ها که برای برخی صنایع غیرقابل قبول است، کمک می کند. لذا به همراهی و همکاری فعالان اقتصادی نیازمندیم و امیدواریم با شکل گیری این بازار به نیازهای صنعت پتروشیمی نیز پاسخ داده شود. چراکه بخش عمده منابع ارزی و پس انداز کشور به صنعت پتروشیمی اختصاص یافته و هم اکنون به صنعتی بالغ و تأثیرگذار در اقتصاد کشور تبدیل شده است.

حذف بی بهانه بیمه کارگران ساختمانی

عضو هیأت مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور گفت: بیمه کارگر ساختمانی تبدیل به یک قصه پر غصه شده و بین دولت و مجلس گرفتار شده است. به بهانه‌های الکی بیمه ۷درصد از شاغلین کشور قطع شده و کسی پاسخگو نیست و این قشر مظلوم واقع شده است.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، اسعد صالحی، عضو هیأت مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور و نماینده کارگران ساختمانی درباره بیمه کارگران ساختمانی گفت: از سال ۱۳۸۶ به دنبال اجرای قانون بیمه کارگران ساختمانی حدود ۹۵۰ هزار کارگر ساختمانی تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار گرفته بودند که با کاهش منابع تأمین اجتماعی، طی این سال‌ها، بیمه حدود ۳۰۰ هزار کارگر قطع شد و تعداد کارگران برخوردار از بیمه اجتماعی به کمتر از ۷۰۰ هزار نفر رسید این در حالی است که تعداد کارگران ساختمانی فعال در کشور حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر است.

وی ادامه داد: بنابراین با کاهش منابع بیمه‌ای، نه تنها از تعداد کارگران بیمه شده کاسته شد بلکه همین تعداد کارگرانی که تحت پوشش بیمه بودند، در معرض خطر قطع بیمه‌شان قرار گرفته‌اند. علاوه بر اینکه جمع زیادی از کارگران حتی نام‌شان در فهرست بیمه ثبت نشده و در صف انتظار قرار دارند، حال در ماده ۲ قانون کار، کارگر مشخص است و افرادی که مشمول قانون کار هستند باید تحت پوشش بیمه قرار گیرند این در حالی است که کارگران ساختمانی، ۶ الی ۷ درصد شاغلان کل کشور را تشکیل می‌دهند، اما همچنان با چالش بیمه روبه‌رو هستند. نماینده کارگری شورای عالی کشور افزود: سازمان تأمین اجتماعی می‌گوید برای بیمه کارگران ساختمانی باید تأمین منابع صورت گیرد. طی سه سال گذشته با بررسی و کار کارشناسی، طرحی را با همکاری کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی و تشکل‌های صنفی مصوب کردیم اما متأسفانه رأی نیاورد. تغییراتی صورت گرفت اما کافی نبود.

اصلاحیه ماده ۵ قانون بیمه کارگران ساختمانی در کش و قوس فراوان وارد مجلس یازدهم شد و در نهایت تصمیم بر این شد که ۱۵ درصد به ۲۵ درصد افزایش پیدا کند، تا از محل عوارض شهرداری منابع مورد نیاز برای بیمه کارگران به تأمین اجتماعی اختصاص پیدا کند، اما این اصلاحیه نتوانست آن طور که باید منابع مورد نیاز برای بیمه اجتماعی کارگران شاغل در صنعت ساخت و ساز را تأمین کند و همچنان پشت نوبتی‌ها منتظر ورود به چرخه بیمه پردازی هستند.

وی با اشاره به اینکه بیشترین حوادث کاری با آماری ۴۶ درصدی مربوط به صنعت ساخت و ساز است. بهترین راهکار برای برون رفت از چالش حل مشکلات بیمه کارگران ساختمانی است. کارگران ساختمانی خوش حساب‌ترین پرداخت کننده بیمه هستند و امیدواریم با تلاش مجلس شورای اسلامی، اصناف و انجمن‌های کارگری این مشکل مرتفع شود. صالحی گفت: کارگر ساختمانی تبدیل به یک قصه پرغصه شده و بین دولت و مجلس گرفتار شده است.

به بهانه‌های الکی بیمه ۷درصد از شاغلین کشور قطع شده و کسی پاسخگو نیست و این قشر مظلوم واقع شده است. نماینده کارگری شورای‌عالی‌کار با اشاره به مشکلات بی‌شمار کارگران ساختمانی گفت: کارگر ساختمانی از مناطق سردسیر به مناطق جنوبی کوچ می‌کنند تا بتواند مشغول به کار باشند. در جنوب کشور نیز کارگران از ساعت ۶ بعدازظهر می‌توانند کار خود را آغاز کنند و بازرسانی که در ساعت اداری بر سر ساختمان حاضر می‌شوند نمی‌توانند آنها را ببینند و برای آنها عدم تأیید می‌زنند.وی ادامه داد: تا پیش از سال ۱۴۰۱، ۱۵درصد از عوارض شهرداری از کارفرما بابت بیمه کارگران ساختمانی گرفته می‌شد. پس از آن قانون ۴درصد حداقل دستمزد بابت هر کارگر زیربنا، تصویب شد که یک سال بیشتر دوام نداشت و اصلاحیه خورد و به تصویب کمیسیون اجتماعی رسید؛ اما در صحن علنی با شکست مواجه شد و همان قانون ۱۵درصد را به ۲۵درصد افزایش دادند که جوابگو نیست.

صالحی گفت: در یکی از بندها آمده که بر اساس منابع تأمین اجتماعی باید کارگر ساختمانی بیمه شود که عملا دست همه کارگران را بسته است. ما به قانون پایبند نیستیم و نباید چیزی به‌عنوان سهمیه‌بندی داشته باشیم؛ بلکه باید کارگری که مشمول قانون کار است بیمه شود. امروز ۴۰۰هزار کارگر فاقد بیمه هستند. مجلس باید در این قانون بازنگری کند و برای بیمه‌شدن کارگران محدودیتی نداشته باشد.

نگاه روز

شوک ارزی و خودزنی دولت معیشت مردم را بهبود نمی‌بخشد

امین دلیری

تیم اقتصادی دولت باید بداند، سیاست‌های ارزی و اقتصادی در پیش گرفته‌شده، متناقض با سیاست‌های اعلام شده رئیس جمهور و وزرای اقتصادی در خصوص مهار نرخ تورم، ثبات ارزی، رسیدگی به معیشت مردم است.

بارها در نوشتار و گفتار صاحبنظران و اقتصاددانان در تحلیل‌های خود از شوک‌های ارزی و قیمتی در برخی از دولت‌های پیشین بعد از پیروزی انقلاب اسلامی که به دلایل مختلف و با توجیهات اصلاح وضعیت ارزی موجود و از بین بردن رانت و نیز اصلاح قیمت ارز با هدف تک‌نرخی کردن آن، حداقل طی بیش از ۳۵ سال گذشته توسط دولت‌ها یکی پس از دیگری انجام گرفته، پرداخته‌اند.

از نظر شدت تغییرات ارزی یا تغییرات تدریجی قیمت ارز می‌توان سیاست‌های ارزی دولت‌های مختلف را طبقه بندی کرد. ایجاد تورم پس از ایجاد شوک‌های ارزی یا توأمان شوک‌های ارزی و قیمتی گاهی همزمان در بسته سیاست‌های اقتصادی دولت‌ها انجام شده قابل ذکر است. ضمن بیان نتایج پس از ایجاد شوک‌های ارزی و قیمتی و نیز با هدف تک‌نرخی کردن نرخ ارز که حداقل بیش از ۴ بار با اعلام انجام سیاست تک‌نرخی ارز یا در مواقعی بدون اعلام قبلی ولی دولت‌ها همان یکسان سازی نرخ ارز را دنبال کردند نظیر آن را می‌توان در دولت‌های سازندگی، اصلاحات، مهرورزی، تدبیر امید و دولت سیزدهم نمود بیشتری داشت، مشاهده کرد.

آنچه که در ارزیابی اولیه از سوی مراکز آماری نشان می‌دهد، پس از ایجاد شوک‌های ارزی و قیمتی بلا استثنا رشد نقدینگی، رشد پایه پولی، انبساطی شدن بودجه ریالی دولت، کاهش مجدد ارزش پول ملی، افزایش هزینه‌های جاری دولت، کسری‌های مزمن بودجه و در نهایت افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و تشدید نرخ تورم بوده است.

به نظر می‌رسد تیم اقتصادی دولت چهاردهم باید التفات بیشتری به عملکرد اقتصادی دولت‌های پیشین به ویژه در سیاست‌های ارزی می‌کرد تا مبادا انگیزه کسب درآمد برای جبران کسری بودجه تنها انگیزه وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی باشد. اگر این چنین باشد، سیاست پرخطری را در راستای افزایش نرخ ارز اتخاذ کرده‌اند.

خودزنی دولت بدون توجه به تجربیات دولت‌های قبل

تجارب گذشته نشان می‌دهد در شرایط حساس فعلی که دامنه تحریم‌ها مشخص نیست و معیشت عامه مردم در وضعیت هشدار قرار داشته و آوار تخریبی بی بازگشتی دارد، نباید این خطر را که بارها به شکست منتهی شده، تکرار کرد. سیاست‌های ارزی که قیمت ارز ۷ تومان را در یک دوره ۴۵ ساله به ۶۳ هزار تومان و نرخ ارز در بازار آزاد را به مرز ۸۰ هزار تومان رسانده است، بزرگترین ظلم را از نظر اثرگذاری به قشر فقیر و کم‌درآمدهای جامعه وارد کرده است. ارزش پول ملی در پایین‌ترین سطح خود رسیده است. اگر در حال حاضر کف قیمت ارز را ۶۳ هزار تومان در نظر بگیریم، طی ۴۵ سال ارزش پول ملی ۸۹۹۹ برابر کاهش یافته است و جز معدود کشورهایی در جهان هستیم ارزش پول ملی کشور بیشترین کاهش را داشته است.

با وجود شکست سیاست‌های ارزی دولت‌های پیشین در خصوص تک‌نرخی کردن ارز، امروز بسیاری از ذی‌نفعان افزایش نرخ ارز به دنبال تک‌نرخی کردن نرخ ارز هستند. تجربه‌ای که بارها پس از آزمودن، مختوم به شکست شده است؛ ضمن اینکه شواهد تجربی و آماری نشان می‌دهد با وجود اجرای طرح‌های تک‌نرخی ارز یا ارز شناور مدیریت شده، هرگز بازار ارز شاهد یک ارز واحد نشد.

در کنار آن حداقل یک نرخ ارز که به نرخ ارز بازار غیررسمی مشهور است، شکل گرفت و قیمت کالا و خدمات وفق آن، انتظارات تورمی واردکنندگان و عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات را در قیمت گذاری رو به رشد را پی‌ریزی می‌کند. گرچه مسئولان ارشد اقتصادی می‌گویند، قیمت ارز بازار غیررسمی هیچ ارتباطی به سیاست‌های ارزی دولت ندارد، ولی چه بخواهیم و چه نخواهیم، قیمت کالاها و خدمات، خود را در بازار عرضه و تقاضا با قیمت ارز بازار منطبق می‌کنند.

تجربه اخیر سیاست‌های ارزی هماهنگ بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه با توجه به تبعیت نرخ بازار ارز از نرخ ارز نیمایی یا ارز مبادله‌ای کاملاً آشکار است.

در یک مدت کوتاه چگونه نرخ ارز نیمایی پس از عدول از سیاست‌های ناپایدار تثبیت ارزی در زمان اجرا با نوسان بسیار اندک همراه بود و در حول نرخ ۴۳ هزار تومان ثابت مانده بود، با تغییر سیاست که دوام سیاست‌های اعلامی تثبیت ارز و تثبیت اقتصادی در سال سوم عمر دولت سیزدهم توسط رئیس کل بانک مرکزی که در حال حاضر نیز سکاندار بانک مرکزی است، با چرخش ۱۸۰ درجه‌ای، نرخ ارز نیمایی را به بالای ۶۳۰۰۰ رساند و به‌تبع آن نرخ ارز در بازار آزاد از مرز ۸۰ هزار تومان گذشت.

اگر تدبیری اندیشیده نشود چه بسا نرخ ارز از مرز ۱۰۰ هزار تومان نیز عبور کند. آیا در شرایط حساس پر آشوب و جنگی منطقه و وجود تهدیدهای دشمنان قسم خورده، لازم بود خطر کنیم و کشور را وارد مسائل ارزی دیگری نمائیم که کنترل آن از دست بانک مرکزی و دیگر مسئولان ارشد اقتصادی دولت چهاردهم خارج باشد؟ سیاست‌های ارزی و اقتصادی تحت هر نام اصلاحی، معیشت مردم، کاهش مجدد قدرت خرید، کاهش دوباره ارزش پول ملی، تشدید نرخ تورم و سایر معضلات اقتصادی کشور را نشانه گرفته است را به وجود بیاورم؟ این چه خودزنی است که دولت چهاردهم در ماه‌های نخست کاری بر سر خود می‌آورد؟ ادامه دارد...

Alborz.payam@gmail.com

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان